



## Mangel på hænder bremser væksten i 2022

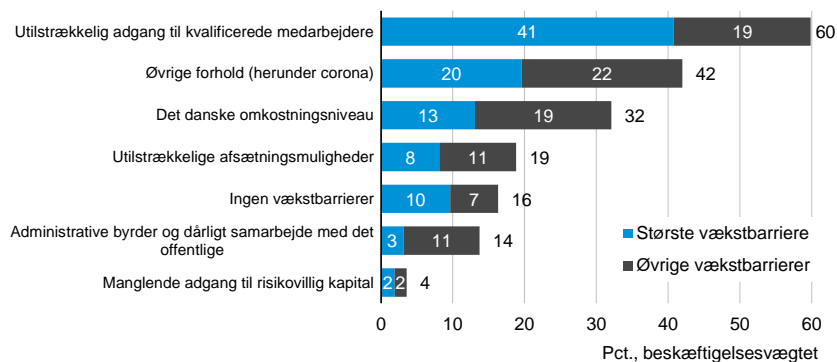
Den seneste spørgerunde til DI's Virksomhedspanel viser, at mangel på medarbejdere bliver den helt store vækstudfordring i 2022. Fire ud af 10 virksomheder ser det som den største vækstudfordring, og op i mod 60 pct. venter, at det kan bremse væksten i 2022.

**60 pct. af virksomhederne ser adgang til kvalificerede medarbejdere som en vækstudfordring i 2022**

Dansk økonomi går ud af 2021 i topform, og væksten er tilbage efter et turbulent 2020. Der er dog overhængende risiko for, at væksten kan bremses af mangel på kvalificerede medarbejdere. 60 pct. af virksomhederne ser det som en vækstudfordring i 2022, og 41. pct. har angivet det som den største vækstudfordring i den seneste rundspørge til DI's Virksomhedspanel. Manglen på medarbejdere er dermed med afstand den største vækstbarriere i 2022.

### Mangel på hænder er den markant største vækstbarriere i 2022

Virksomhedernes vækstbarrierer i 2022, opdelt efter største og øvrige vækstbarrierer



Anm. Totalerne summerer nødvendigvis ikke til tallene i søjlerne grundet afrundinger.

**Øvrige forhold topper også listen over største vækstudfordringer i 2022. Corona og forstyrrelser i forsyningskæderne vurderes at være de bærende forklaringer**

Udover at den økonomiske vækst risikerer at bremse som følge af manglen på medarbejdere, så topper øvrige forhold også virksomhedernes liste over største vækstudfordringer. 42 pct. af virksomhederne har angivet det som en vækstudfordring, og heraf har halvdelen angivet det som den største vækstudfordring.<sup>1</sup> Resultatet skal primært ses i lyset af, at corona fortsat kan have en indvirkning på dansk økonomi, og tidligere nedlukninger har vist, at restriktioner især påvirker udvalgte brancher hårdt. Det underbygges også i svarerne fra virksomhedspanelet, hvor det især er virksomheder inden for transport, som angiver øvrige forhold som den største vækstbarriere. Det er især luftfarten, som har været stærkt underdrejet de seneste par år, hvor varetransporten har stået stærkt som følge af en høj vareefterspørgsel.

**Øvrige forhold er formentlig underestimeret som følge af de seneste restriktioner**

De seneste og mere gennemgribende restriktioner er ikke fanget i svarene, og det vil derfor formentlig være en større vækstbarriere for flere virksomheder. Fra de tidligere nedlukninger har vi dog set, at så snart restriktionerne slipper grebet om dansk økonomi, så vender mangel på medarbejdere lynhurtigt tilbage som den helt store vækstudfordring - også i de berørte virksomheder.

**Forstyrrelser i forsyningskæderne kan også hæmme væksten i 2022**

Derudover er forstyrrelser i virksomhedernes forsyningskæder fortsat et stort problem, og udfordringerne har medført mærkbart længere leveringstider til kunder for mange virksomheder inden for industri og byggeri.<sup>2</sup> Hvis virksomhederne ser forstyrrelser i forsyningskæderne som den største vækstudfordring, vil det også indgå under øvrige forhold.

**Vækstudfordringerne er vendt siden den seneste højkonjunktur i 2019**

Vækstudfordringerne for virksomhederne er vendt markant de seneste par år. I slutningen af 2019 angav kun hver femte virksomhed, at utilstrækkelig adgang til kvalificerede medarbejdere var en vækstudfordring i det kommende år – i dag er det fire ud af 10 virksomheder, som angiver det. I 2019 var der god fart på dansk økonomi, og vækststudfordringerne var ikke entydige på samme måde som i dag. Mangel på afsætningsmuligheder var dog generelt en lidt større udfordring end mangel på arbejdskraft på tværs af brancher. I dag er det under hver tiende virksomhed, som venter, at utilstrækkelige afsætningsmuligheder vil være den største vækstudfordring i 2022 – i 2019 var det hver fjerde virksomhed.

---

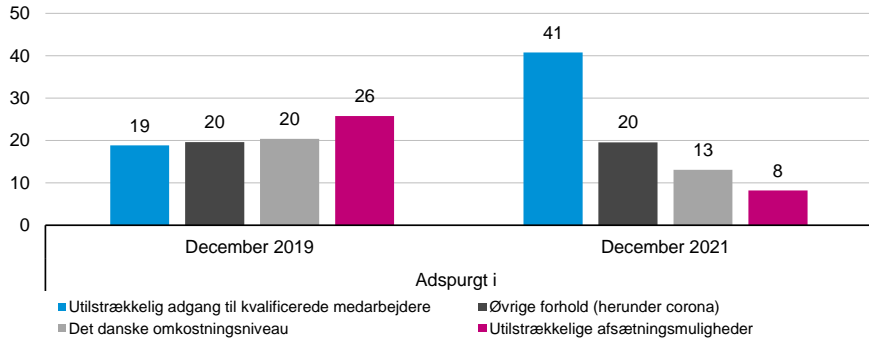
<sup>1</sup> Alle resultater i analysen er beskæftigelsesvægtet.

<sup>2</sup> I [denne analyse](#) findes en gennemgang af råvaremangel og de længere leveringstider.

### Vækstudfordringerne er vendt siden før coronakrisen

Hvad udgør den største eksterne vækstbarriere for din virksomheds udviklingsmuligheder i Danmark det næste år?

Pct., beskæftigelsesvægtet



Kilde: DI's Virksomhedspanel

**Mangel på medarbejdere er på højeste niveau i over 10 år**

Mangel på arbejdskraft har først for alvor taget fart henover foråret. Det understreger nedenstående figur, hvor der er estimeret manglen på medarbejdere på baggrund af data fra Danmarks Statistik. Tilbage i starten af andet kvartal var det kun 14 pct. af virksomhederne, som så manglen på medarbejdere som en produktionsudfordring. Ved indgangen til fjerde kvartal var tallet næsten tredoblet, hvor 37 pct. af virksomhederne var produktionsbegrænset som følge af mangel på medarbejdere. I 2020 var det derimod mangel på efterspørgslen, som var den helt store udfordring, og hvis man ser tilbage over de seneste 10 år er det først i anden halvdel af 2021, at manglen på arbejdskraft er blevet den største produktionsbegrænsning blandt virksomhederne.<sup>3</sup>

**I højkonjunktoren før coronakrisen var mangel på medarbejdere et mindre og mere branchespecifikt problem**

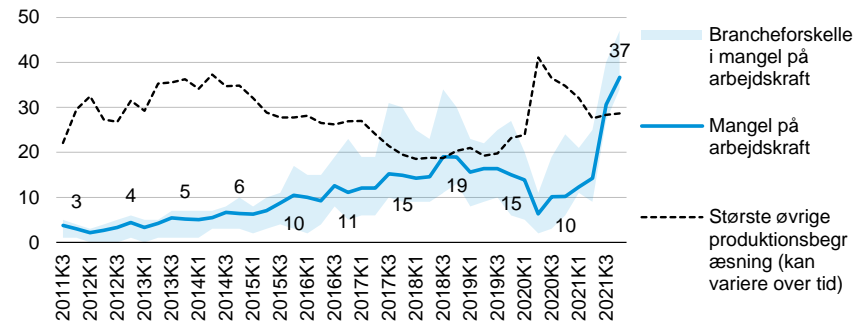
I højkonjunktoren før coronakrisen var mangel på medarbejdere også en produktionsbegrænsning, men det var i meget højere grad koncentreret til byggeriet, som siden 2017 har haft større udfordringer med at finde tilstrækkeligt med arbejdskraft end at få ordrer i bogen. Mangel på arbejdskraft er dog ikke den eneste produktionsbegrænsning blandt virksomhederne. I industrien og byggeriet er der fortsat meget store udfordringer med mangel på materialer og råvarer.

<sup>3</sup> Største produktionsbegrænsning skal her forstås, som det flest virksomheder angiver, og ikke hvad den enkelte virksomheder ser som den største produktionsbegrænsning. I figurerne på side 1 og 2 er den største vækstudfordring derimod det, som hver enkelt virksomheder angiver som den største vækstudfordring.

### Mangel på arbejdskraft er på højeste niveau i over 10 år

Sammenligning mellem mangel på arbejdskraft og største øvrige produktionsbegrænsning (fx mangel på efterspørgsel eller mangel på materialer)

Pct. beskæftigelsesvægtet



Anm.: Dataetiketter er vist for 4. kvartal i alle år. Tidsserien forløber fra 2011K3 til 2021K4. K1=Januar, K4=april, K7= juli og K10=oktober. Følgende brancher er repræsenteret i figuren: Råstofindvinding, industri, bygge og anlæg og serviceerhvervene (ekskl. handel). Se faktaboks for yderligere informationer om beregningerne.  
Kilde: DI-beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik

### Manglen på medarbejdere kan risikere at nå usete højder i 2022

De 37 pct. virksomheder, som mangler medarbejdere ved udgangen af 2021, står ikke i modsætning til resultaterne fra Virksomhedspanelet, da svarene her fokuserer på væksten i 2022 frem for de aktuelle produktionsbegrænsninger. 41 pct. af virksomhederne i DI's Virksomhedspanel ser mangel på medarbejdere som den største vækstudfordring i 2022. Det er fint i tråd med de 37 pct., som allerede er produktionsbegrænset i dag. De øvrige 20 pct. i Virksomhedspanelet, som ser mangel på medarbejdere som en vækstudfordring i 2022, har det ikke som en førsteprioritet, og mangler måske derfor ikke akut medarbejdere på nuværende tidspunkt. Derimod kan disse virksomheder få udfordringer med at vækste i 2022, hvis der ikke kan rekrutteres tilstrækkelig med medarbejdere. De 60 pct., som ser adgang til kvalificerede medarbejdere som en vækstudfordring, kan derfor ses som et udtryk for, hvor stor manglen kan blive i 2022, hvis der ikke findes det tilstrækkelige antal medarbejdere.

### Fakta om analysen

- Analysen bygger primært på svar fra 758 virksomheder i den seneste spørgeundersøgelse til DI's Virksomhedspanel, hvor 2.118 virksomheder er blevet adspurgt. Virksomhederne i undersøgelsen repræsenterer tilsammen cirka 88.000 lønmodtagere.
- Svarene er indsamlet i perioden fra 1. december til 10. december 2021.
- Analysen er bygget op om de to spørgsmål "Hvad udgør den største eksterne vækstbarriere for din virksomheds udviklingsmuligheder i Danmark det næste år?" (kun mulighed for ét svar) og "Hvilke øvrige eksterne vækstbarrierer har din virksomhed i Danmark det næste år?" (mulighed for flere svar). Det første spørgsmål blev også stillet i december 2019, og der er herved et direkte sammenligningsgrundlag mellem de to undersøgelser.
- Den svarmulighed, som er angivet til det første spørgsmål, bliver ikke vist i det efterfølgende spørgsmål. Derved er det muligt at koble de to spørgsmål sammen.
- I den sidste figur er der anvendt data fra Danmarks Statistik. Her er brancherne industri (inkl. råstofindvinding), bygge og anlæg og serviceerhvervene vægtet sammen ved brug af det sæsonkorrigerede antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i 3. kvartal 2021.
- Største øvrige produktionsbegrænsning kan variere for de tre brancher, så det på et aggregeret niveau ikke nødvendigvis er den samme produktionsbegrænsning i alle brancher. Formålet med at vise denne tidsserie er at sætte mangel på medarbejdere i forhold til andre produktionsbegrænsninger.